

RAAD VAN DISCIPLINE

Beslissing in de zaak onder nummer van: 22-925/A/NH

Beslissing van de Raad van Discipline in het ressort Amsterdam
van 27 maart 2023

in de zaak 22-925/A/NH

naar aanleiding van de klacht van:

klager

over:

verweerster

1 VERLOOP VAN DE PROCEDURE

1.1 Op 2 juli 2022 heeft klager bij de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Noord-Holland (hierna: de deken) een klacht ingediend over verweerster.

1.2 Op 21 november 2022 heeft de raad het klachtdossier met kenmerk re/ss/1998463 van de deken ontvangen.

1.3 De klacht is behandeld op de zitting van de raad van 13 februari 2023. Daarbij waren klager en verweerster aanwezig. Van de behandeling is proces-verbaal opgemaakt.

1.4 De raad heeft kennisgenomen van het in 1.2 genoemde klachtdossier en van de op de inventarislijst genoemde bijlagen 1 tot en met 5. Ook heeft de raad kennisgenomen van door verweerster op 15 december 2022 nagezonden stukken.

2 FEITEN

2.1 Voor de beoordeling van de klacht gaat de raad, gelet op het klachtdossier en de op de zitting afgelegde verklaringen, uit van de volgende feiten.

2.2 Klager heeft een affectieve relatie gehad, waaruit twee kinderen zijn geboren, te weten in 2006 en in 2009. In mei 2018 is de affectieve relatie geëindigd. De kinderen verblijven sindsdien bij klager.

2.3 Bij beschikking van 4 september 2018 zijn de kinderen op verzoek van de moeder door de rechtbank Amsterdam voor de periode van een jaar, derhalve tot 4 september 2019, onder toezicht van de gecertificeerde instelling Jeugdbescherming Regio Amsterdam (hierna: de GI) gesteld. De moeder werd in die procedure bijgestaan door verweerster.

2.4 Bij beschikking van 30 augustus 2019 heeft de rechtbank Amsterdam de ondertoezichtstelling op verzoek van de GI voor de periode van een jaar verlengd, derhalve tot 4 september 2020. De moeder, die belanghebbende was in die procedure, werd ook in die procedure bijgestaan door verweerster. Klager is tegen die beschikking in hoger beroep gegaan.

2.5 Bij beschikking van 10 maart 2020 heeft het gerechtshof Amsterdam de beschikking van 30 augustus 2019 vernietigd en het verzoek van de GI tot verlenging van de ondertoezichtstelling afgewezen. Het gerechtshof heeft daartoe onder meer het volgende, voor zover hier van belang, overwogen:

“5.6 Het feit dat (de kinderen) al geruime tijd iedere vorm van contact met hun

moeder categorisch afwijzen, acht het hof zonder meer zorgelijk. Dat geldt zeker nu de moeder hen voorheen altijd heeft verzorgd en opgevoed. Het risico dat de kinderen daarvan later een of meer ontwikkelingsproblemen zullen ondervinden zoals de GI aanvoert (zie 5.4), brengt evenwel niet zonder meer met zich mee dat in dit stadium kan worden gesproken van een ernstige en concrete bedreiging in de ontwikkeling van de kinderen. Uitgaande van de volgens vaste jurisprudentie geldende maatstaf (zie 5.5 eerste alinea), is de omstandigheid dat zich dergelijke problemen op latere leeftijd bij de kinderen mogelijk kunnen voordoen, daarvoor niet voldoende. Dat is evenmin het geval als de omstandigheden van het onderhavige geval, in het bijzonder de echtscheidingsproblematiek van de ouders, het verdriet daarover van de kinderen en hun gevoelens jegens hun moeder, in aanmerking worden genomen. De stelling van de GI dat sprake is van ouderverstoting c.q. oudervervreemding wordt niet door een officiële diagnose onderbouwd, zodat niet vaststaat of hiervan daadwerkelijk sprake is.

Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen dat het thans goed gaat met de kinderen en zij zich goed ontwikkelen, is niet voldaan aan de hoge eisen die aan oplegging van een ingrijpende maatregel als een ondertoezichtstelling worden gesteld. (...).”

2.6 Bij beschikking van 26 augustus 2020 heeft de rechtbank de verzoeken van klager en de moeder inzake de hoofdverblijfplaats van de kinderen afgewezen. De rechtbank daarbij onder meer het volgende overwogen:

“2.6 (...) Het langdurig ontbreken van contact tussen de kinderen en de moeder is echter zeer zorgelijk. In deze situatie heeft de vader als verzorgende ouder meer dan gemiddeld de taak om te zorgen dat de kinderen contact hebben met de andere ouder. Hierin is de vader tot nu toe niet geslaagd. (...)

(...)

2.9 (...) *De rechtbank is met de Raad voor de Kinderbescherming van oordeel dat het voor de identiteitsontwikkeling van de kinderen van groot belang is dat zij onbelast contact kunnen hebben met beide ouders en er een zorgregeling zou worden vastgesteld. Onder de huidige omstandigheden, waarin het de ouders niet lukt om de randvoorwaarden daarvoor te creëren en de kinderen van de vader geen daadwerkelijke toestemming ervaren om het contact met hun moeder aan te gaan, ziet de rechtbank daartoe geen mogelijkheden. (...) Nu het gedwongen kader van de ondertoezichtstelling is geëindigd, ligt de verantwoordelijkheid voor het herstel van de relatie van de kinderen met de moeder weer volledig in de handen van partijen, meer in het bijzonder van de vader. De rechtbank spreekt de hoop uit dat de vader gaat inzien dat hij (de kinderen) ernstig tekort doet zolang hij hen belast met de spanningen op ex-partnerniveau en zolang de scheiding van hun moeder voortduurt. De vader zal alles in het werk moeten stellen om er voor te zorgen dat de kinderen weer ruimte gaan voelen om onbelast contact te hebben met hun beide ouders.”*

2.7 Op 12 oktober 2021 heeft verweerder in een procedure tussen de moeder en klager bij het gerechtshof Amsterdam, namens de moeder een memorie van antwoord, tevens houdende memorie van grieven incidenteel appel, ingediend. In die memorie van antwoord staat, voor zover hier van belang, het volgende:

“Bespreking grief 9 combinatiekorting en kindgebonden budget

(...)

77. *De combinatiekorting, voluit genoemd de inkomensafhankelijke combinatiekorting, wordt bovendien nooit maandelijks uitgekeerd door de belastingdienst, maar is een heffingskorting, die*

op jaarbasis een aftrekpost geeft van € (...). De berekening van de man klopt dan ook in het

geheel niet. Overleggen met de man was ook geen optie. Uit de processtukken in eerste aanleg

blijkt dat er helaas sprake is van ouderverstoting.

78. De man heeft zoveel extra kosten voor de vrouw veroorzaakt om haar alleen maar uit de (woning) te

houden. Omdat het de vrouw helaas bekend was dat het de man uitsluitend om geld gaat, heeft zij

inderdaad nog even geld overgemaakt. De vrouw was (en is nog steeds) zeer bezorgd over het

welzijn van de beide kinderen en de aantoonbare ouderverstoting door de man. De vrouw was

bevreesd dat de man haar het leven nog veel zuurder zou maken, indien ze geen geld zou

overmaken. Helaas was dat zonde van het geld, want feit is dat de man de vrouw nog steeds niets

gunt.

(...)

Bespreking grief 12

(...)

110. De man somt enkele voorwerpen op die de vrouw heeft meegenomen, maar erkent daarmee

impliciet dat 95% van de inboedel is achtergebleven en alsnog verdeeld diende te worden. Gelet

op de ouderverstoting, waardoor de man de vrouw helaas niets gunt en haar niet of nauwelijks in

de woning toeliet (de persoonlijke spullen waren bij het ophalen lukraak in de achtertuin gezet),

diende de vrouw in deze voor een praktische oplossing te kiezen, aangezien duidelijk is dat zij met

de man nimmer tot een eerlijke verdeling kon komen. Gelukkig zag de rechtbank dat in, maar

heeft helaas de inboedel niet op de reële waarde kunnen vastzetten.”

2.8 Op 8 juni 2022 heeft verweerster bij de rechtbank Amsterdam namens de moeder een verweerschrift ingediend inzake een door klager gedaan alimentatieverzoek. In dat verweerschrift staat, voor zover hier van belang, het volgende:

“8. Het hof overwoog dat duidelijk is dat de man de oorzaak van de echtscheiding (maar partijen

waren niet gehuwd) bij de vrouw legt. Verder overwoog het hof helaas dat de stelling van de

Gl dat er sprake is van ouderverstoting c.q. oudervervreemding niet door een officiële diagnose wordt onderbouwd en dat ook de man het eens zou zijn dat de kinderen contact

moeten hebben met beide ouders. Het hof overwoog tot slot dat het van groot belang is dat

de ouders het advies van Altra zullen opvolgen en zich (onder meer) volledig zullen inzetten

voor het traject bij Arkin en dat beide ouders ter zitting hebben toegezegd aan dit

traject hun

medewerking te zullen verlenen, ook als de ondertoezichtstelling niet zou worden verlengd.

9. De inkt was helaas nog niet droog en de man verzette zich weer op alle mogelijke manieren.

Bij beschikking van 26 augustus 2020 heeft de rechtbank zich vervolgens genoodzaakt gezien

alle verzoeken van partijen over vaststelling hoofdverblijfplaats en zorgregeling af te wijzen,

zie productie 5. De rechtbank heeft overwogen dat nu het gedwongen kader van de ondertoezichtstelling is geëindigd, de verantwoordelijkheid voor het herstel van de relatie

van de kinderen met hun moeder weer volledig in de handen van partijen ligt, meer in het

bijzonder van de man. Ook de rechtbank heeft in gemelde beschikking de hoop uitgesproken dat de man gaat inzien dat hij (de kinderen) ernstig tekort doet zolang hij hen belast met de spanningen op ex-partnerniveau en zolang de scheiding van hun moeder voortduurt en dat de man alles in het werk zou moeten stellen om ervoor te zorgen

dat de kinderen weer ruimte gaan voelen om onbelast contact te hebben met hun beide

ouders.

10. De man volhardt helaas in de ouderverstoting en kan het niet eens opbrengen om de vrouw

op een normale manier te informeren omtrent het welzijn van de kinderen. De voor hem

klaarblijkelijk verplicht gevoelde berichten zijn veelal totaal inhoudsloos, zie als voorbeeld

productie 6.”

3 KLACHT

3.1 De klacht houdt, zakelijk weergegeven, in dat verweerster tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld als bedoeld in artikel 46 Advocatenwet. Klager verwijt verweerster dat zij zich in gerechtelijke procedures onnodig grievend over klager heeft uitgelaten, meer specifiek dat verweerster klager ten onrechte en ongefundeerd ervan heeft beschuldigd dat er door klager jegens de moeder sprake zou zijn van ouderverstoting.

4 VERWEER

4.1 Verweerster heeft tegen de klacht verweer gevoerd. De raad zal hierna, waar nodig, op het verweer ingaan.

5 BEOORDELING

Toetsingskader

5.1 Voorop wordt gesteld dat een advocaat een ruime mate van vrijheid geniet om de belangen van zijn cliënt te behartigen op de wijze als hem in overleg met zijn cliënt goedgeeft. Deze vrijheid is niet absoluut, maar kan onder meer beperkt worden doordat (a) de advocaat zich niet onnodig grievend mag uitlaten over de wederpartij, (b) de advocaat geen feiten mag poneren waarvan hij de onwaarheid kent of redelijkerwijs kan kennen, (c) de advocaat bij de behartiging van de belangen van zijn cliënt de belangen van de wederpartij niet onnodig of onevenredig mag schaden zonder redelijk doel. Daarbij geldt voorts dat de advocaat de belangen van zijn cliënt dient te behartigen aan de hand van het feitenmateriaal dat zijn cliënt hem verschaft,

en dat hij in het algemeen mag afgaan op de juistheid daarvan en slechts in uitzonderingsgevallen gehouden is de juistheid daarvan te verifiëren. De advocaat behoeft in het algemeen niet af te wegen of het voordeel dat hij voor zijn cliënt wil bereiken met de middelen waarvan hij zich bedient, opweegt tegen het nadeel dat hij daarmee aan de wederpartij toebrengt. Wel moet de advocaat zich onthouden van middelen die op zichzelf beschouwd ongeoorloofd zijn of die, zonder dat zij tot enig noemenswaardig voordeel van zijn cliënt strekken, onevenredig nadeel aan de wederpartij toebrengen.

5.2 In familiekwesties geldt op deze maatstaf nog een aanvulling, namelijk dat de advocaat in familiekwesties in het algemeen moet waken voor onnodige polarisatie tussen de ex-echtelingen. Van een advocaat mag een bepaalde mate van terughoudendheid worden verwacht, juist omdat ook andere belangen in die procedure een grote rol kunnen spelen, met name belangen van kinderen.

De klacht

5.3 De klacht gaat in de kern over het door verweerster in haar stukken gebruiken van het woord ouderverstoting (zie 2.7 en 2.8). Klager stelt dat de beschuldiging van ouderverstoting onnodig en ernstig grievend is, te meer nu het gerechtshof Amsterdam in de beschikking van 10 maart 2020 heeft geoordeeld dat er geen sprake is van ouderverstoting door klager.

5.4 Verweerster heeft aangevoerd dat zij het woord ouderverstoting ook na de beschikking van het gerechtshof van 10 maart 2020 is blijven gebruiken omdat voor haar cliënte sinds mei 2018 de situatie ongewijzigd is. Haar cliënte heeft sinds mei 2018 geen contact meer met de kinderen en door klager wordt er geen enkele vorm van informatie over de kinderen aan haar cliënte gegeven. Door de betrokken instanties en ook door de rechtbank Amsterdam in de beschikking van 29 augustus 2020 is dat aangeduid als ouderverstoting. Althans dat is de strekking van wat de rechtbank in die beschikking zegt, aldus verweerster.

5.5 De raad oordeelt als volgt. Dat verweerster het woord ouderverstoting in haar processtukken gebruikt om daarmee aan te duiden dat klager het contact tussen de moeder en de kinderen tegenhoudt zou onnodig grievend jegens klager kunnen zijn indien er geen enkel aanknopingspunt is dat daarvan sprake is. In dat kader wordt allereerst overwogen dat, anders dan door klager gesteld, in de beschikking van het gerechtshof van 10 maart 2020 door het gerechtshof Amsterdam niet is geoordeeld dat klager het contact tussen de moeder en de kinderen niet tegenhoudt. Het gerechtshof heeft enkel geoordeeld dat de stelling van de GI dat er sprake is van ouderverstoting dan wel oudervervreemding niet door een officiële diagnose wordt onderbouwd en dat de ouderverstoring daarom niet vaststaat (2.5). Het ontbreken van een officiële diagnose, sluit dus nog niet uit dat de feitelijke situatie overeenstemt met hetgeen de GI in die procedure heeft aangevoerd.

5.6 Verweerster wordt voorts gevolgd in haar stelling dat uit de beschikking van de rechtbank Amsterdam van 29 augustus 2020, die is gewezen ná voormelde beschikking van het gerechtshof van 10 maart 2020, kan worden afgeleid dat naast de GI ook de rechtbank Amsterdam van mening is dat klager het contact tussen de moeder en de kinderen tegengaat. Zo overweegt de rechtbank in die beschikking dat de kinderen van klager geen toestemming ervaren om contact met de moeder te hebben en spreekt de rechtbank de hoop uit dat klager gaat inzien dat hij de kinderen ernstig tekort doet zolang de scheiding met hun moeder voortduurt (zie 2.6). De overgelegde stukken noch het ter zitting verhandelde bevatten aanwijzingen dat klager nadien zijn houding ten opzichte van het contact tussen de moeder en de kinderen wezenlijk heeft gewijzigd. Gelet hierop is de raad van oordeel dat het niet

onbegrijpelijk is dat verweerster na de beschikking van het gerechtshof Amsterdam van 10 maart 2020 het woord ouderverstoting in processtukken is blijven gebruiken om daarmee de situatie te duiden waarin haar cliënte sinds mei 2018 ten opzichte van haar kinderen verkeert. Verweerster heeft daarmee in het onderhavige geval niet de vrijheid overschreden die zij als advocaat geniet om de belangen van haar cliënte te behartigen. De klacht is daarmee ongegrond.

BESLISSING

De raad van discipline:

- verklaart de klacht ongegrond;

Aldus beslist door mr. E.J. van der Molen, voorzitter, mrs. N.M.K. Damen en M. Kemmers, leden, bijgestaan door mr. P.J. van Vliet als griffier en uitgesproken in het openbaar op 27 maart 2023.

Griffier Voorzitter

Verzonden op: 27 maart 2023